

РЕШЕНИЕ

№ 1619

гр. Варна, 10.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 31 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Любомир Нинов

при участието на секретаря Анелия Ц. Тотева
като разгледа докладваното от Любомир Нинов Гражданско дело № 20213110106423 по описа за 2021 година

Ищецът Др.И. сочи, че през периода от 01.01.2018 г. до 10.07.2020г. е полагал труд като мл. инспектор в Районна служба Пожарна безопасност и защита на населението - Варна, която е на структурно подчинение към ответника Главна дирекция ПБЗН към МВР, с основно трудово месечно възнаграждение, в размер на 1126лв. Съгласно Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/ ищецът е със статут на държавен служител. В чл.176 от ЗМВР е предвидено че брутното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. Нормалната продължителност на работното време е регламентирана в чл.187 от ЗМВР, като съгласно ал.1 от същия член тя е с продължителност 8ч. дневно и 40ч. седмично при 5-дневна работна седмица. Съгласно чл.187 ал.3 от ЗМВР работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - по дневно, а за работещите на 8,12, или 24- часови смени -сумирано на тримесечен период, като съгласно ал.5 т.2 работата извън работното време се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на отчетен период. В разпоредбата на чл.178 ал.1 т.3 към основното месечно възнаграждение на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за извънреден труд. Горепосоченото кореспондира и на Закон за държавния служител. Съгласно чл.67 ал.1 от същия брутната заплата се състои от основната заплата и допълнителни възнаграждения. В чл.67 ал.7 т.2 ЗДСЛ е посочено че допълнителни възнаграждения са допълнителни възнаграждения за извънреден труд. В Наредба №8121з-407/11.08.2014г./отм./ изрично е предвидено, че при сумирано отчитане на отработеното

време общият брой часове положен труд между 22,00 и 6,00ч. за отчетния период се умножава по 0,143 (чл.31, ал.2 от Наредбата), Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014г. е отменена с приемане на Наредба №8121з-592/25.05.2015г. на министъра на вътрешните работи, тя от своя страна е отменена с Решение №8585/11.07.2016г. на ВАС по адм.д. №5450/2016г. В настоящия случай в процесния период е действала Наредба №8121з776/29.07.2016г., издадена от Министъра на вътрешните работи, уреждаща реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. Текста на чл.3, ал.3 от същата наредба посочва че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период". Но в действащата Наредба №8121з-776/29.07.2016г. липсва изрична норма, предвиждаща превръщане на часовете положен нощен труд в дневни, за разлика от действалата до 31.03.2015г. Наредба №8121з-407 от 11.08.2014г., която в нормата на чл.31, ал.2 регламентираше при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22.00ч. и 6.00ч. за отчетния период се умножава по 0.143. Липсата на такава норма не следва да се тълкува като законово въведена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен (каквато изрична забрана би била и противоконституционна), а представлява празнота в уредбата на реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. В случая при наличие на такава непълнота в специалната уредба, касаеща служителите в МВР, следва субсидиарно да се приложи Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (обн.ДВ от 26.01.2007г.). В чл.9 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, е предвидено при сумирано изчисляване на работното време нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Положеният от доверителят ми нощен труд от 22.00ч. до 06.00ч. за периода от 01.01.2018г. до 10.07.2020г. е в размер на 1472ч., които следва да бъдат приравнени към дневен труд с коефициент 1.143, които възлизат на 1682,49ч. Преизчисляването на нощен към дневен труд води до извънреден труд от 210,49ч., който следва да бъде допълнително заплатен от ответника. При изчисляване на база основно месечно възнаграждение, увеличено с 50 %, съгласно чл.187, ал.6 от ЗМВР, всеки извънреден час следва да бъде компенсиран с по 6,50лв. на час, като задължението на ответника към доверителят ми за целия период възлиза на 1368,18лв. Така положения извънреден труд от доверителят ми по тримесечие за периода от 01.01.2018г. до 10.07.2020г., както и неизплатеното допълнително възнаграждение умножен по часова ставка за трите години по тримесечие, е както следва: Месец януари 2018г. - 6,86 часа - 44,59лв; Месец февруари 2018г. - 8 часа -52,00лв; месец март 2018г. - 8 часа -52,00лв. Общо положен нощен

труд за тримесечието- 160 часа. Съответно общия сбор от часове за тримесечие е 22,88 часа, равняващи се на 148,72лв.; -Месец април 2018г. - 8 часа - 52,00 лева; Месец май 2018г. - 8 часа - 52лв.; месец юни 2018г. -9,15 часа - 59,47лв. Общо положен нощен труд за тримесечието -176 часа. Съответно общия сбор от часове, за тримесечие е 25 часа, равняващи се на 162,50лв.; -Месец юли 2018г. - 9,15 часа - 59,47лв.; Месец август 2018г. - 5,72 часа - 37,18лв.; месец септември 2018г. - 9,15 часа - 59,47лв. Общо положен нощен труд за тримесечието- 168 часа. Съответно общия сбор от часове за тримесечие е 24 часа, равняващи се на 156лв.; -Месец октомври 2018г. - 9,15 часа - 59,47лв; Месец ноември 2018г. - 8 часа 52лв.; месец декември 2018г. - 9,15 часа - 59,47лв. Общо положен нощен труд за тримесечието- 184 часа. Съответно общия сбор от часове за тримесечие е 26 часа, равняващи се на 169лв.; -Месец януари 2019г. - 8 - 52лв. Месец февруари 2019г. - 6,86 часа - 44,59 лв.; месец март 2019г. - 3,43 часа-22,29лв. Общо положен нощен труд за тримесечието -128 часа. Съответно общия сбор от часове за тримесечие е 18 часа, равняващи се на 118,95лв.; -Месец април 2019г. - 8 часа - 52лв.; Месец май 2019г.- 6,86 часа 44,59лв.; месец юни 2019г. 6,86 часа- 44,59лв. Общо положен нощен труд за тримесечието- 152 часа. Съответно общия сбор от часове за тримесечие е 22 часа, равняващи се на 143лв.; -Месец юли 2019г. -8 часа - 52лв.; Месец август 2019г.- 9,15 часа, 59,47лв.; месец септември 2019г.- 4,58 часа- 29,77лв. Общо положен нощен труд за тримесечието- 152 часа. Съответно общия сбор от часове за тримесечие е 22 часа, равняващи се на 143лв.; -Месец октомври 2019г. - 3,43 часа - 22,29лв.; Месец ноември 2019г.- 8 часа 52лв.; месец декември 2019г.- 9,15 часа- 59,47лв. Общо положен нощен труд за тримесечието - 144 часа. Съответно общия сбор от часове за тримесечие е 20,59 часа, равняващи се на 133,83лв.; -Месец януари 2020г. - 6,86 часа- 44,59лв.; Месец февруари 2020г.- 5,72 часа-37,18лв.; месец март 2020г.- 4,58 часа- 29,77лв. Общо положен нощен труд за тримесечието- 120 часа. Съответно общия сбор от часове за тримесечие е 17 часа, равняващи се на 111,54лв.; -Месец април 2020г. - 6,86 часа- 44,59лв.; Месец май 2020г.- 2,29 часа - 14,88лв.; месец юни 2020г.- 2,29 часа - 14,88лв. Общо положен нощен труд за тримесечието-80 часа. Съответно общия сбор от часове за тримесечие е 11,44 часа, равняващи се на 74,36лв.; -За третото тримесечие на 2020г. само за месец юли - 1,144 часа - 7,44 лева. Общо положен нощен труд за месец юли 8часа. Сборът от часове за месец юли 1,144 часа, равняващи се на 7,44 лева. Общо положеният нощен труд на тримесечие се получава като преобразуваният извънреден труд за тримесечието се раздели на коефициент 0,143, напр. $21,736 : 0,143 = 152$ часа положен нощен труд за съответното тримесечие. С оглед на факта че с настоящия иск доверителят ми претендира заплащане на парично задължение длъжникът дължи обезщетение на основание чл. 86 от ЗЗД в размер на законната лихва от деня на забавата. Моли да се приеме че претендираната от него лихва за забава за всяко едно тримесечие през процесния период е както следва 282,62лв., представляваща лихва за забава, е формирана по следния начин: за първо тримесечие 2018г. лихва в размер на 45,65лв., върху сумата от 148,72лв., считано от 01.04.2018г. до 26.04.2021г.; за второ тримесечие 2018г. лихва в размер на 45,77лв., върху сумата от 162,50лв., считано от 01.07.2018г. до 26.04.2021г.; за трето тримесечие 2018г. лихва в размер на 40,69лв., върху сумата от 156лв., считано от 01.10.2018г. до 26.04.2021г.; за четвърто

тримесечие 2018г. лихва в размер на 39,67лв., върху сумата от 169лв., считано от 01.01.2019г. до 26.04.2021г.; за първо тримесечие 2019г. лихва в размер на 25лв. върху сумата от 118,95лв., считано от 01.04.2019г. до 26.04.2021г.; за второ тримесечие 2019г. лихва в размер на 26,46лв., върху сумата от 143лв., считано от 01.07.2019г. до 26.04.2021г.; за трето тримесечие 2019г., лихва в размер на 22,80лв., върху сумата от 143лв., считано от 01.10.2019г. до 26.04.2021г.; за четвъртото тримесечие 2019г., лихва в размер на 17,92 лева, върху сумата 133,83 лв., считано от 01.01.2020г. до 26.04.2021г.; за първото тримесечие 2020г., лихва в размер на 12,11лева, върху сумата 111,54лв., считано от 01.04.2020г. до 26.04.2021г.; за второто тримесечие 2020г., лихва в размер на 6,12 лева, върху сумата 74,36лв., считано от 01.07.2020г. до 26.04.2021г.; за третото тримесечие на 2020г. само за месец юли 2020г., лихва в размер на 0,43 лева, върху сумата 7,44 лева, считано от 01.10.2020г. до 26.04.2021г.; ищецът след допуснато от съда изменение на претенциите по редана чл.14 от ГПК моли, да се осъди ответника да му заплати сумите:

1 670,18лв., представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд в размер на 216ч., за целия процесен период 01.01.2018г. до 10.07.2020г. по конкретния иск, получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143

и

сумата в общ размер на 340.62лв., представляваща лихва за забава на осн. чл.86 от ЗЗД върху главницата от 1 670.18лв., считано от 01.04.2018г. до 26.04.2021г. и да му бъдат присъдени всички направени по делото разноси, включително разходи за адвокатска защита.

Ответника в срока по чл.131 от ГПК е подал отговор в който сочи, че не възразява по допустимостта на исковете. Счита, че те са процесуално допустими, родово и местно подсъдни на районен съд, като не е спорно, че през процесния период ищецът е бил в служебно правоотношение с Главна дирекция пожарна безопасност и защита на населението - МВР и е заемал длъжността пожарникар. Прави възражение за погасяване на предявените искове по давност. Видно от входящия номер на исковата молба, същата е подадена пред Районен съд - Варна на 29.04.2021г. и давностният срок е 3 годишен. Оспорва предявените искове, както по основание така и по размер като неоснователни и недоказани по следните съображения: Относно претенцията за трансформиране на нощния труд в дневен чрез умножаване с коефициент и заплащане на допълнително възнаграждение за нощен труд като извънреден такъв за процесния период от 01.01.2018г. до 10.07.2020г. По отношение на искането за трансформирането на нощния труд в дневен чрез умножаване с коефициент следва да се обърне внимание върху следните факти: Ищецът претендира допълнително възнаграждение за извънреден труд, положен от него през периода 01.01.2018г. до 10.07.2020г в размер на 210,49часа, които часове той е получил в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1,143, ведно със законната лихва върху главницата. Твърди, че разликата между брой часове нощен труд и умножаването им с коефициент 1,143 се явява своеобразен наднормен за който следвало да се прилага часова

ставка като за извънреден труд, по силата на общите трудови норми, приложими според него спрямо държавните служители по ЗМВР и същият следва да се преобразува в дневен с коефициента по чл.9 ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата. С исковата претенция се въвежда нова дефиниция несъществуваща в правните норми уреждащи полагането на труд. Положеният труд в един отчетен период са отработените часове дневен и нощен труд и резултатът от сумирането установява, дали общо положеният труд е в рамките на нормата за продължителност на работното време за отчетния период или я надвишава, при което надвишението представлява извънреден труд и се заплаща като такъв. Трудът или е в нормите за продължителност, или част от него е извън тях. Твърди, че часовете нощен труд не могат да бъдат определени като положени над нормата, за да се дължи допълнително възнаграждение за извънреден труд. За да обоснове претенцията си ищецът се позовава на чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ). Съгласно тази разпоредба при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Ищецът излага аргументи, че липсва изрична норма за трансформирането на положеният от служителите в МВР нощен труд в дневен, при което поради липсата на специална уредба касаеща служителите в МВР следва субсидиарно да се приложи общата НСОРЗ. Счита, претенцията на ищеца за изцяло неоснователна, поради следното: НСОРЗ се прилага за работниците и служителите по трудово правоотношение във всички предприятия по смисъла на §1, т.2 от допълнителните разпоредби на Кодекса на труда (КТ) независимо от формата на собственост и източниците на финансиране, с изключение на служителите по трудово правоотношение в държавната администрация, за които се прилага чл.107а КТ (чл.2, ал.2 НСОРЗ). Ищецът е държавен служител и неговото служебно правоотношение е уредено в специалния ЗМВР. Правилото за преизчисляване на часовете положен нощен труд към дневни часове се прилага за работещите по трудово правоотношение, защото в КТ е регламентирана различна нормална продължителност на дневния и на нощния труд. Нормалната продължителност на работното време през деня е до 8 часа (чл.136, ал.3 КТ), а на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа (чл.140, ал.1, изречение второ КТ). Съгласно специалния закон ЗМВР нормалната продължителност на работното време на държавните 10 служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица (чл.187, ал.1 ЗМВР). Съгласно ал.3 на същата разпоредба при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00ч. и 6,00ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период, от което следва, че нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа и не е налице твърдяната от ищеца празнота на правната уредба. Да се извърши преизчисляване на часовете нощен труд към дневни такива с коефициента, посочен от ищеца и получен от съотношението на продължителността на дневния труд и продължителността на нощния труд, регламентирана в КТ и приложима за лица, работещи по трудово правоотношение, би означавало с неприложим към материята подзаконов акт да бъде дерогирано действието на

законовата норма, в случая чл.187, ал.3 ЗМВР, която регламентира специалната 8-часова продължителност на нощния труд за лицата, назначени по ЗМВР и работещи на смени, което е недопустимо и противоречи с принципа на йерархия на нормативните актове. Видът и условията за заплащане на възнаграждения, натурални престации и работното време на държавните служители в МВР са предмет на подробна уредба в гл.XV, раздел VI и VII от специалния ЗМВР от 2006г. (Обн. ДВ. бр.17 от 24 Февруари 2006г., отм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г.) (ЗМВР-2006) и гл. VII, раздел VI и VII ЗМВР от 2014г. (Обн. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., последно изм. и доп. ДВ. бр.58 от 23 Юли 2019г.) (ЗМВР-2014). В чл.199 и 200 от ЗМВР-2006 е регламентирана основната заплата: в чл.201 -допълнителното възнаграждение за продължителна работа, а съгласно чл.202 ал.1 се изплащат допълнителни възнаграждения, като следва изброяване на 5 вида възнаграждения. Част от тях са приложими за системата на МВР (т.1 - изпълнение на специфични дейности), а друга част са сред типичните по чл.67 от Закона за държавния служител (ЗДСл) - за прослужено време; за извънреден труд, постигнати резултати. Съгласно чл.202, ал.2 и 3 размерите и условията за изплащането на допълнителните възнаграждения се предвиждат с актове специално за системата на МВР. Със Закона за изменение и допълнение на ЗМВР, обнародван в ДВ, бр.93 от 2009г., е 11 добавена ал.5, според която извън допълнителните възнаграждения по ал.1 на държавните служители се изплащат и други възнаграждения в случаи, определени със закон или с акт на Министерския съвет. В ДВ, бр.88/2010г. в ал.1 е въведена т.5 - възнаграждение за специфични условия на труд, а в края на ал.5 е добавено за държавните служители от МВР. С новия ЗМВР-2014 уредбата е реорганизирана - старите чл.201 и 202 по отношение на видовете възнаграждения са обединени в чл.178; обособен е нов чл.179, чиято ал.1 предвижда допълнително възнаграждение за труд през нощта, на официални празници и време на разположение, а ал.2 и 3 имат общо значение, като ал.3 възпроизвежда последната редакция на ал.5 на стария чл.202. Проследената нормативна история налага два извода: Законотворческият разум предполага изброяването на видовете възнаграждения да е изчерпателно, в противен смисъл е безсмислено в ЗМВР2006 да се включва възнаграждение за извънреден труд без посочен размер, ако същото се дължи по силата на ЗДСл. Излишно е и прибавянето в ЗМВР2014г. на възнаграждение за труд през нощта, в почивни и празнични дни и време на разположение, които също биха следвали от ЗДСл. Допълнението в чл.202, ал.5 ЗМВР-2006, касаеща характера на изброяването, на текста „за държавните служители от МВР" показва желанието на законодателя недвусмислено да лиши служителите в МВР от допълнителни възнаграждения, определени в други нормативни актове, които не са насочени специално към служители на МВР. Последващото, нарочно добавяне на изричен текст не може да бъде отдадено на нормотехническо излишество, още повече предвид синхрона между това добавяне, едновременната отмяна на §1а от ЗМВР-2006, препраща, към ЗДСл, и предвиждането на нов вид допълнително възнаграждение - за специфични условия на труд. Думите в чл.202, ал.5 от ЗМВР-2006 „със закон или акт на Министерския съвет" съществуват и към момента на това изменение, поради което не може да се приеме, че добавката касае само подзаконовите актове. Законодателят не е изключил възможността допълнително възнаграждение да бъде предвидено на друго място в ЗМВР или в друг

специален закон. Сходно е положението и с отчитането на работното време и възнаграждението за извънреден труд. Приложението на общите правила по ЗДСл (и съответно КТ и актовете по прилагането им) е отклонено с чл.211, ал.7 от ЗМВР-2006 и чл.187, ал.9 от ЗМВР-2014г., които делегират на министъра на вътрешните работи издаването на особен подзаконов нормативен акт. С оглед на нарочната уредба на видовете допълнителни възнаграждения и на размера им не са налице предпоставките за субсидиарно прилагането на КТ и ЗДСл и актовете, към които препращат. През периода до 01.01.2020г., за който ищецът търси допълнително възнаграждение като извънреден труд след превръщане на нощния труд в дневен с коефициент 1,143 е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в МВР (Обн. - ДВ, бр.60 от 02.08.2016г., в сила от 02.08.2016г.) (Наредба № 8121з-776/29.07.2016г.). Същата е отменена ДВ. бр.4 от 14 Януари 2020г. През периода от 10.01.2020г. до 30.06.2020г. е в сила Наредба №8121з36 (ДВ бр.3 от 10.01.2020г. отм. ДВ. бр.93 от 30 Октомври 2020г.). В чл.3, ал.3 е регламентирано: „За държавните служители в МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00ч. и 6,00ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период", което съответства на регламентацията на този въпрос в чл.187, ал.3 ЗМВР. Твърдението на ищеца, че е имало регламентация през 2015г., при която при сумарно отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22.00ч. и 06.00ч. за отчетен период се умножава по коефициент 0,143 е неотносимо към процесния период, за който претендира възнаграждение за положен извънреден труд и необосновано счита, че същият му се следва чрез преобразуване нощните часове в дневни с коефициент 1,143. Наредба 8121з-407 от 11.08.2014г., отменена с Наредба 8121з-592 от 25.05.2015г. на министъра на вътрешните работи, която от своя страна е отменена с Решение №8585 от 11.07.2016г. на ВАС по адм. дело № 5450/2016г. не са относими към посочения в исковата молба период на полагане на труда. В ЗМВР в чл.187, ал.3, законодателят е определил продължителност на нощния труд от 8 часа. Затова считам, че не е налице празнота, а има специфична законова уредба, различна от общата, с която е допусната продължителност на нощния труд от 8 часа. Разпоредбата по чл.187, ал.1 ЗМВР е императивна. Същата определя изрично и точно нормалната продължителност на работното време, изразено в броя часове. Разпоредбата на чл.187, ал.3 е продължение на чл.187, ал.1 ЗМВР и предвижда, че само трудът, който се полага при работа на смени и в интервала от 22.00 до 6.00 часа е нощен. Определената законова норма от 8 часова продължителност на работното време, установена със закон и се ползва с презумпцията за конституционност и задължителност за прилагането ѝ до момента в който не бъде оспорена и призната за несъответстваща на конституционните норми. В този смисъл правните норми на действащият и приложим закон на първичното право, с оглед на йерархичността им и произтичащи от конституционни норми се явяват допустими, съвместими и не му противоречат, поради което напълно обосновано да бъде прилагана точно с оглед на записа в закона, а не разширително с вменияването на характеристики на извънреден труд, каквито

същата не притежава. Установената по-голяма нормална продължителност на работното време на държавните служители в МВР: обща и еднаква продължителност на работното време през деня и през нощта от 8 часа се явява по -голяма от общата нормална продължителност на работното време за работниците и служителите по трудови правоотношения, установени по Кодекса на труда, който предвижда съгласно чл.140, ал.1 нормалната продължителност на седмичното работно време при 5 -дневна работна седмица през нощта е 35 часа. Нормалната продължителност на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа. Това различие и по-голямата продължителност на работното време при 5 - дневна работна седмица от 40 часа и на работното време през нощта - 8 часа е обусловено от функциите вменени с чл.2, ал.1 ЗМВР на служителите от МВР, а именно за защита на правата и свободите на гражданите, противодействието на престъпността, защита на националната сигурност, опазването на общественият ред и пожарна безопасност и защита на населението, напълно кореспондираща с нормата по чл.105, ал.2 от Конституцията овластяваща изпълнителната власт да осигурява общественият ред и националната сигурност на гражданите и държавата. Признатата законодателна целесъобразност, позволява и 14 прилагането на различен метод на правно регулиране на работно време, трудово възнаграждение и други на работниците и служителите по трудови правоотношения по реда на Кодекса на труда и в Закона за МВР. Чл.187 от ЗМВР допуска 8 часовият работен ден и за нощен труд на държавните служители в МВР, като запазва основното и общото с работниците и служителите в областта на работното време - 5 дневна работна седмица и нейната обща 40 часова продължителност и по чл.187 и чл.179 ЗМВР. В този смисъл, считаме, че претенцията следва да бъде напълно отхвърлена и с оглед на обстоятелството, че е налице искане за дължимо възнаграждение за положен нощен труд не на основание правните норми, които го уреждат по реда на ЗМВР, а с оглед на искане от ищеца настоящият състав да извърши преценка на законодателната целесъобразност на същия. С оглед спецификата на служебните правоотношения на държавните служители в МВР са предвидени редица компенсаторни механизми, като допълнително възнаграждение за прослужено време (чл.178, ал.1, т.1 ЗМВР), размер на основния платен годишен отпуск (чл.189, ал.1 ЗМВР), обезщетения за неизползван платен годишен отпуск (чл.234, ал.1 ЗМВР), обезщетения за прекратяване на служебното правоотношение (чл.234, ал.1 ЗМВР), благоприятен режим на заплащане на извънредния труд по неговата продължителност - до 280 часа за година по чл.187, ал.5, 6 и 7 ЗМВР и други. Заплащането на трудово възнаграждение за положеният нощен труд е със самостоятелна функция и значение. Предвидените условия за разграничение на нощен и извънреден труд в ЗМВР кореспондират и с Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003г. относно някои аспекти на организацията на работното време, включително по въпроса за начина на компенсиране на положеният нощен труд. Предвидените компенсационни механизми са във връзка с равнището на безопасност и отчитане условията на неговото полагане, а не с компенсирането чрез превръщане на същия в извънреден такъв. Специалните норми, определени в други актове на Общността, например във връзка с продължителността на почивката, работното време, годишния отпуск

и нощния труд за някои категории работници, имат приоритет пред разпоредбите на директивата. Този приоритет е отчетен в горепосочените правни норми на ЗМВР, регулиращи и допълнителните придобивки за служителите. По смисъла на същата директива е реализирана и възможността за гъвкавост при прилагането на някои разпоредби, като същевременно се гарантира спазване на принципите за защита на безопасността и здравето на работниците, което от друга страна предоставя възможност за отнасяне на правилата на общността към действащото законодателство, което е видно при съпоставката на двете уредби специалната по реда на ЗМВР и общата по реда на КТ. Видно от приложените като доказателства платежни бележки задължението на ответника за заплащане на положеният нощен труд е напълно и своевременно изплатено, поради което превръщането на часовете нощен труд в извънреден такъв след приравняването им в извънреден би се явило като недължимо платено, респективно от друга страна да се заплати повисока стойност на труд, който реално не е положен. От изложеното дотук счита, че няма основание да се приложи общата разпоредба за структурата и организацията на работната заплата, а специалната разпоредба на чл.187, ал.1 и ал.3 от ЗМВР и издадената наредба в изпълнение на същия закон. Нормалната продължителност на дневното работно време на държавните служители в МВР е 8 часа (чл.187, ал.1 от ЗМВР), а положения труд през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период. Следователно съотношението на нормалната дневна продължителност на работното време (чл.187, ал.1 ЗМВР) към нормалната продължителност на нощния труд по ЗМВР (чл.187, ал.3) е 8 часа : 8 часа, което е равно на коефициент 1, а не както е по КТ - 8 часа : 7 часа, което е равно на 1,143. За държавните служители, чиито служебни правоотношения са уредени от ЗМВР, какъвто е ищецът, когато положеният нощен труд е в рамките на 8 часова продължителност, той не се трансформира в дневен такъв, а се заплаща по смисъла на Заповед №8121з-791/28.10.2014г., Заповед №8121з1429 от 23.11.2017г., издадена от министъра на вътрешните работи, обн. ДВ, бр. 98 от 8.12.2017г., с която се отменя Заповед № 8121з-791/28.10.2014г. и Заповед №8121з-156 от 5 февруари 2020г.(ДВ бр. 13/14.02.2020г.) Счита, че твърденията на ищеца за приложимост на НСОРЗ към предмета на този спор са несъстоятелни и искът му е неоснователен. По отношение на искането за заплащане на нощния труд като извънреден такъв. Ищецът претендира, че часовете нощен труд, които биха се получили като разлика между броя на положените часове нощен труд, преизчислени с коефициент 1,143 и реално отработените и заплатени часове, следва да му бъдат заплатени като извънреден труд. Тази претенция е неоснователна. В чл.176 ЗМВР изрично е посочено, че възнаграждението на държавните служители в МВР се състои от основно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. В чл.178 ЗМВР са посочени допълнителните възнаграждения, които се изплащат на служителите, като сред тях в т.3 е и възнаграждението за извънреден труд. ЗМВР прави ясно разграничение между извънреден и нощен труд. Правото на изплащане на допълнително възнаграждение за нощен труд е регламентирано в чл.179, ал.1 от ЗМВР. В ал.2 на същия член е посочено, че размерът на допълнителните възнаграждения за нощен труд се определя със заповед на министъра на вътрешните работи, докато размерът на допълнителните възнаграждения за извънреден труд е определен в чл.187, ал.6 ЗМВР. В ал.5 на същата

разпоредба изрично е посочено, че извънредният труд представлява работа извън редовното работно време до 280 часа годишно, което за служителите от категорията на ищеца - служители, работещи на смени, се компенсира с възнаграждение за извънреден труд в размер на 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Така предвидено увеличено заплащане на извънредният труд не може да бъде реципрочно отнесено към положения труд през нощта. Смесването на двата института би представлявало прилагане на норми извън законовата им регламентация. Видно от изложеното, законодателят ясно разграничава извънреден от нощен труд, като възнагражденията за извънреден труд са посочени в закона, а тези за нощен труд - в заповед на министъра на вътрешните работи. В своята искова молба ищецът не прави разграничение между извънреден и нощен труд и не отчита факта, че допълнителните възнаграждения за двата вида труд се изплащат по различен ред и размерът им е регламентиран в различни нормативни актове. 17 Извънреден е този труд, който се полага от служителя по разпореждане или без, но със знанието и без противопоставянето на работодателя и който труд попада извън установеното за служителя работно време. Полагането на нощен труд, когато е в рамките на установеното работно време, не се явява извънреден труд и с оглед неговата продължителност от 8 часа не се преобразува в дневен, умножен по съответния коефициент (в случая равен на 1), а се заплаща като нощен по смисъла на т.1 от Заповед №8121 з791/28.10.2014г. респективно Заповед №81213-1429 от 23.11.2017г., издадена от министъра на вътрешните работи, обн. ДВ, бр.98 от 8.12.2017г. и Заповед №81213-156 от 5 февруари 2020г.(ДВ бр. 13/14.02.2020г.) За да има извънреден труд и за да е налице право на държавния служител на заплащане на допълнително възнаграждение за извънреден труд, е необходимо служителят да е полагал дневен/нощен труд над/извън установеното работно време. Заплащането на нощния труд в рамките на установеното работно време (график на дежурство) от 8 часа е по смисъла на заповед на министъра на вътрешните работи и доколкото при каквото и да е трансформиране на часовете нощен труд към дневен, последните ще бъдат умножени по коефициент 1, не се явяват допълнителни часове за заплащане. Нещо повече, дори при общата хипотеза (КТ, НСОП) е налице разбирането, че часовете в повече, които се получават при преобразуването на нощен в дневен труд не се явяват извънреден такъв. Тези часове в повече се заплащат също по реда, определен за заплащане на нощен труд, като компенсация се явяват именно тези часове в повече, заплатени обаче по реда за заплащане на нощния труд. Превръщането на нощните часове в дневна, съгласно НСОПЗ, е установено с цел увеличено заплащане на нощния труд, а не за заплащане на извънреден труд. В този смисъл е изразеното становище на министъра на труда и социалната политика в писма изх. №94-НН-198 от 29.08.2011г. относно: Увеличеното заплащане на нощния труд при сумирано изчисляване на работното време Същото има характер на автентично тълкуване по прилагане на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОПЗ) приета с ПМС №4 от 17.01.2007г. на основание §4 от Заключителните разпоредби на НСОПЗ министърът на труда и социалната политика дава указания по прилагането на наредбата. Такова указание се явява посоченото приложено писмо. 18 Ищецът подчертава в молбата си, че претендира възнаграждение за положен нощен труд, а както вече беше посочено по-горе,

размерът на последното се определя със заповед на министъра на вътрешните работи и е в размер на 0,25лв. на час, респективно 1 лев на час след м. февруари 2020г. или за част от него положен труд между 22,00 и 6,00ч. В този смисъл и следва да се извърши преценката относно правилността на заплатеното на ищеца. Положеният от ищеца през процесният период нощен труд е правилно отчетен, полагащото му се допълнително възнаграждение е правилно определено и заплатено, което се доказва с представените от към този отговор писмени доказателства - платежни бележки за възнаграждението на ищеца. Следователно претенцията на ищеца за заплащане на извънреден труд е неоснователна. По отношение на претенциите за лихви. Претенцията за лихви има акцесорен характер и е в пряка зависимост от дължимостта на главницата. В настоящият отговор са изложени основания за недължимост на главните вземания (възнаграждението за положен нощен труд чрез преобразуване в извънреден труд), поради което и претенцията за лихви се явява неоснователна. Претенцията за обезщетение за мораторна лихва също е неоснователна. За да се дължи такава лихва следва да е налице парично задължение и длъжникът да е изпаднал в забава. Видно от приложените към настоящия писмен отговор платежни бележки за изплатено възнаграждение за положеният нощен труд ответникът е заплатил същият изцяло, поради което не е налице забава задължителна предпоставка за мораторна лихва. Моли да се присъдят разноскиет по делото.

Съдът приема, че предявените искове намират правното си основание чл.178, ал.1, т.3 вр. чл.179, ал.1 от ЗМВР и чл.86 от ЗЗД.

Предвид така приетата фактическа обстановка, съдът намира от **правна страна** следното:

Не е спорно между страните, че се намират в служебни правоотношения, като ищеца за времето от 1.01.2018г. до 10.07.2020г. е заемал длъжността „мл.изпълнителска длъжност-пожарникар в група „пожарогасителна и спасителна дейност” в РД на ПБЗН гр.Варна.

Съгласно разпоредбата на чл.176 ЗМВР - брутното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни такива. Сред предвидените в същия закон допълнителни възнаграждения е и допълнително месечно възнаграждение за извънреден труд – чл.178, ал.1, т.3. Според нормата на чл.187, ал.9 от ЗМВР „Редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи“.

В процесния период от 01.01.2018г. до 10.07.2020г. са действали последователно Наредба №8121з-407/11.08.2014г., Наредба №8121з-592 от 25.05.2015г. и Наредба №8121з-776/29.07.2016г., издавани от Министъра на вътрешните работи, уреждащи реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. Текстовете на чл.3, ал.3 и в трите наредби са идентични, че „При работа на смени е

възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период“.

В Наредба №8121з-407 от 11.08.2014г. изрично е предвидено, че при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 и 6,00ч. за отчетния период се умножава по 0,143 (чл.31, ал.2 от Наредбата). Същата е отменена с приетата на Наредба №8121з-592/25.05.2015г. на министъра на вътрешните работи, която от своя страна е отменена с Решение № 8585 от 11.07.2016г. на ВАС по адм.д.№5450/2016г., а на 02.08.2016г. е обнародвана Наредба №8121з-776/29.07.2016г., поради което до този момент е била действаща Наредба №8121з-407/11.08.2014г.

Следва да бъде съобразено обстоятелството, че в Наредба №8121з-592/25.05.2015г. и Наредба №8121з-776/29.07.2016г. липсва изрична разпоредба, съответстваща на разпоредбата на чл.31, ал.2 от Наредба № 8121з-407 за преобразуване на часовете положен нощен труд с коефициент 1.143. Липсата на такава норма не следва да се тълкува като законово въведена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен.

При наличие на такава непълнота в специалната уредба, касаеща служителите в МВР, следва субсидиарно да се приложи Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (обн. ДВ от 26.01.2007г.), като в чл.9, ал.2 от същата е предвидено при сумирано изчисляване на работното време нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място.

По тези съображения исковата претенция за заплащане на извънреден труд в процесния период, получен след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен, се явява доказана по своето основание. Основание за преобразуването на часовете нощен труд в дневен с коефициент 1.143 е нормата на чл.31, ал.2 от Наредба №8121з-407, а след отпадане действието ѝ, при липсата на специална уредба за служителите в МВР, основанието за преизчисляване на часовете положен нощен труд е субсидиарно приложимата за тях Наредба за структурата и организацията на работната заплата - чл.9, ал.2 от нея.

От заключението на вещото лице прието от съда, се установява, че за процесния период от 1.01.2018г. до 10.07.2020г. ищецът е положил нощен труд който в дневен коефициент със ставка 1,143 и след съобразяване на заплатената към момента част остава незаплатен в размер на 216ч. – дневен извънреден труд на стойност 1 670.18лв. за която сума вещото лице е посочило, че е останала дължима и поради това тази претенция следва да бъде уважена по предявения начин съобразен с допуснатото в последното съдебно заседание изменение.

По отношение на предявения иск с правно осн. чл. 179, ал.1 ЗМВР:

Заповед №8121з-791/28.10.2014г. за определяне на размерите на допълнителните възнаграждение за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение,

условията и редът за тяхното изплащане на държавните служители. Тази заповед е изменена със Заповед №8121з-40/15.01.2015г., съгласно която е изменен алгоритъмът на по т.4 на Заповед № 8121з-791/28.10.2014г. и е посочено, че редът за изплащане на допълнително възнаграждение за работа през официални празници по същата заповед се прилага за труд, положен след 01.07.2014г. Издадена е и Заповед №8121з-437/28.04.2016г., с която отново е изменен алгоритъмът на изчисления, инкорпориран в т.4 на Заповед № 8121з-791/28.10.2014г.

С решение №10515/12.10.2015г. на ВАС по адм.д.№8888/2015г., което е потвърдено от петчленен състав на ВАС, е обявена за нищожна Заповед №8121з-40/15.01.2015г. на Министъра на вътрешните работи в частта, с която е предвидено, че редът за заплащане на допълнително възнаграждение за работа през официален празник по същата заповед се прилага за труд, положен след 01.07.2014г. Не е налице съдебно решение за обявяване на нищожна Заповед №8121з-40/15.01.2015г. на Министъра на вътрешните работи в останалата част, а именно в частта, с която е изменен алгоритъма по т.4.

В решение №1694/17.02.2016г. на ВАС по адм. д. №13709/2015г., 5-членен състав, е потвърдено и възприето концептуалното разбиране, че както заповедта, предмет на разглеждане по това дело (№8121з-40/15.01.2015г.), така издадената преди нея заповед, на която се позовава ищецът (№8121з-791/28.10.2014г.) имат характер на подзаконов нормативен акт по смисъла на чл.1а ЗНА и чл.75 АПК, в обема и на законовата делегация на чл.179, ал.2 ЗМВР. Поради това всяка от тези заповеди, в качеството им на подзаконови актове с нормативно значение спрямо персонално неопределен кръг субекти, влизат в сила само след обнародването им в Държавен вестник, на осн. чл.5, ал.5 от Конституцията на РБ. Следователно необнародването на всеки такъв акт води до неговата неприложимост. В случая няма данни Заповед №8121з-791/28.10.2014г. да е била обнародвана по сочения законов ред.

Заповед №8121з-791/28.10.2014г. определя, че при работа през дните на официалните празници, размерът на обезщетението се удвоява и това следва от т.2 от Заповедта. Доколкото т.4 препраща към т.2 се налага извод, че същата следва да води до резултат, съвпадащ с определеното в т.2. В този смисъл е и Решение № 80 от 19.07.2016г. по гр.д. №1680/2016г. на ВКС, II г.о., което ясно посочва, че следва да бъде извършено тълкуване на разпоредбата на т.4 във вр. с т.2 на заповедта, като целта на нормативния акт е да бъде получено възнаграждение в двоен размер.

Още повече, съгласно чл.262 ал.1 т.3 от КТ, дължимият размер на възнаграждението по време на официални празници е също удвоения размер на възнаграждението /100%/. Поради което, дори да се приеме, че целта на нормативния акт /Заповед №8121з-791/28.10.2014г./ е неясна, то следва да бъде приложена друга разпоредба, а именно общата норма на чл.262 ал.1 т.3 от КТ, водеща до същия правен извод, а именно за дължимост на двойния размер на възнаграждението за работа по време на официални празници.

С оглед гореизложеното съдът приема, че възнаграждението за работа по време на официални празници следва да се определи по правилото на т.2 от Заповед №8121з-

791/28.10.2014г., аналогично с това на чл.262 ал.1 т.3 от КТ, а именно двукратно увеличение на дневното възнаграждение, тоест 200% от него.

Предвид извода за основателност на главната претенция следва да се разглежда като доказан по основание и искът за лихви за забава в посочения от ищеца период, като дължимата се конкретна сума е посочена отново в заключението на вещото лице по приетата ССЧЕ и е определена от него на 340.62лв. с която е съобразено и изменението на претенцията.

По отношение на разноските:

Ищецът е направил искане за присъждане на разноски и е представил списък за същите в размер на 370лв. като посочената сума следва да се присъди в негова полза.

Ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на ВРС сумата от общо 316.81лв.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Главна Дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението", представлявана от главен комисар Н. Н., с адрес гр. София, ул. „Пиротска” №17А да **заплати** на ДР. Р. ИГН. ЕГН***** от гр.Варна, м** сумите от

1 670,18лв., представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд в размер на 216ч., за времето от 01.01.2018г. до 10.07.2020г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143, заедно със законната лихва от датата на сезиране на съда-29.04.2021г. до окончателното изплащане на сумата, **на осн. чл. 178, ал.1, т.3 ЗМВР**

и

сумата в общ размер на 340.62лв., представляваща лихва за забава на осн. чл.86 от ЗЗД върху главницата от 1 670.18лв., за времето от 01.04.2018г. до 26.04.2021г.

и 370лв. разноски по делото, на осн. чл.78 от ГПК.

ОСЪЖДА Главна Дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението", представлявана от главен комисар Н. Н., с адрес гр.София, ул. „Пиротска” №17А да **заплати** в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Варненския районен съд **сумата от 316.81лв.** разноски по делото, на осн.чл.78, ал.6 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Варненски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____